

SERIAK

1.- Estudiatu ondorengo seriearen izaera eta kalkulatu bere batura konbergentea den kasuetan:

$$\sum_{n=1}^{\infty} (La)^n, \quad a > 0 \text{ izanik.}$$

Serie geometrikoa da, $r = La$ arrazoikoa. Hortaz:

$$\text{Konbergentea da (absolutuki)} \Leftrightarrow |r| = |La| < 1 \Leftrightarrow -1 < La < 1 \Leftrightarrow \frac{1}{e} < a < e$$

($\forall a \geq e$ eta $\forall a \leq \frac{1}{e}$ ez da konbergentea).

Bere batura:

$$\sum_{n=1}^{\infty} (La)^n = \frac{La}{1-La} \quad \forall a \in \left(\frac{1}{e}, e\right)$$

2.- Adierazi, arrazoituz, hurrengo baieztapenak egiazkoak edo gezurrezkoak diren:

- $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konbergentea da $\Leftrightarrow$ absolutuki konbergentea da
- $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ ($a_n \geq 0$) konbergentea da $\Leftrightarrow$ absolutuki konbergentea da
- Baldin $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konbergentea bada $\Rightarrow$ absolutuki konbergentea da
- Baldin $\{a_n\}$ konbergentea bada $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konbergentea da
- Baldin $\{a_n\}$ dibergentea bada $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ dibergentea da
- Baldin $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konbergentea bada $\Rightarrow \{a_n\}$ konbergentea da
- Baldin $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ dibergentea bada $\Rightarrow \{a_n\}$ dibergentea da

a) Gezurrezkoa da.

Izan ere, baieztapen hori zuzena litzateke $\Leftrightarrow a_n \geq 0 \quad \forall n \in \mathbb{N}$. Kontradibidea:

$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{n}$ ez da absolutuki konbergentea, bai ordea baldintzaz konbergentea.

b) Egiazkoa da.

Izan ere, $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ absolutuki konbergentea da $\Leftrightarrow \sum_{n=1}^{\infty} |a_n| \stackrel{\text{Def.}}{=} \sum_{n=1}^{\infty} a_n \stackrel{(a_n \geq 0)}{=} \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konbergentea da.

c) Gezurrezkoa da.

a) ataleko kontradibideak balio du.

d) Gezurrezkoa da.

Kontradikeia: $\{a_n\} = \left\{\frac{1}{n}\right\}$ konbergentea da, $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0 \in \mathbb{R}$ baita. Baina $\sum_{n=1}^{\infty} a_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ dibergentea da.

e) Egiazkoa da.

$\{a_n\}$ dibergentea da $\Leftrightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \pm\infty \Rightarrow$ Ez da betetzen serieen konbergentziarako baldintza beharrezkoa ($\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$).

f) Egiazkoa da.

$\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konbergentea bada $\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0 \in \mathbb{R} \Rightarrow \{a_n\}$ konbergentea da.

g) Gezurrezkoa da.

d) ataleko kontradikeiak balio du.

3.- $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^{a \cdot n \cdot x^2}}{n^2}$ seriea emanik, estudiatu bere konbergentzia a eta x parametroen balio errealeen arabera.

$a_n = \frac{2^{a \cdot n \cdot x^2}}{n^2} \geq 0 \quad \forall n \in \mathbb{N}$. D'Alembert-en irizpidea aplikatzen bazaio:

$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^{a \cdot (n+1) \cdot x^2}}{(n+1)^2} \cdot \frac{n^2}{2^{a \cdot n \cdot x^2}} = 2^{a \cdot x^2}$. Orduan:

$2^{a \cdot x^2} < 1 \Leftrightarrow ax^2 < 0 \Leftrightarrow \begin{cases} a < 0 \\ \forall x \neq 0 \end{cases} \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konbergentea da.

$2^{a \cdot x^2} > 1 \Leftrightarrow ax^2 > 0 \Leftrightarrow \begin{cases} a > 0 \\ \forall x \neq 0 \end{cases} \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ dibergentea da.

$2^{a \cdot x^2} = 1 \Leftrightarrow ax^2 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} a = 0 \\ x = 0 \end{cases}$ edo $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$ konbergentea da.

4.- Determinatu $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^a}{1+a^n}$ seriearen izaera, $a \geq 0$ parametroaren balioen arabera.

$\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ non $a_n = \frac{n^a}{1+a^n} \geq 0 \quad \forall n$

Baldin $a = 0 \Rightarrow a_n = 1 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 1 \neq 0 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ dibergentea da.

Baldin $0 < a < 1 \Rightarrow a_n \sim n^a \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty \neq 0 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ dibergentea da.

Baldin $a = 1 \Rightarrow a_n = \frac{n}{2} \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty \neq 0 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ dibergentea da.

Baldin $a > 1$ D'Alembert aplikatuko dugu:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)^a \cdot (1+a^n)}{(1+a^{n+1}) \cdot n^a} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1+a^n}{1+a^{n+1}} = \frac{1}{a} < 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ konbergentea da.}$$

5.- Aztertu $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{3 \cdot 6 \cdot 9 \cdot \dots \cdot (3n+3)}{(3n-3) \cdot 3^n \cdot n!}$ seriearen izaera.

$$\sum_{n=2}^{\infty} a_n \text{ non } a_n = \frac{3 \cdot 6 \cdot 9 \cdot \dots \cdot (3n+3)}{(3n-3) \cdot 3^n \cdot n!} \geq 0 \quad \forall n.$$

D'Alembert erabiliz:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3 \cdot 6 \cdot 9 \cdot \dots \cdot (3n+3) \cdot (3n+6)}{3n \cdot 3^{n+1} \cdot (n+1)!} \cdot \frac{(3n-3) \cdot 3^n \cdot n!}{3 \cdot 6 \cdot 9 \cdot \dots \cdot (3n+3)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(3n+6)(3n-3)}{3n \cdot 3(n+1)} = 1 \Rightarrow$$

Raabe-Duhamel aplikatuz:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n \left(1 - \frac{a_{n+1}}{a_n} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} n \left(1 - \frac{(3n+6)(3n-3)}{3n \cdot 3(n+1)} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} n \frac{n^2 + n - n^2 - n + 2}{n(n+1)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2}{n+1} = 0 < 1 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \sum_{n=2}^{\infty} a_n \text{ dibergentea da.}$$

6.- Azaldu hurrengo baieztapenak zuzenak diren ala ez:

- a) $a > 0$ suposatuz, $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{a^n}$ konbergentea da $\Leftrightarrow a > 1$
- b) $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ eta $\sum_{n=1}^{\infty} 5a_n$ serieek izaera bera dute.
- c) $a_n \geq 0$ izanik, baldin $\{a_n\}$ segida dibergentea bada $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ dibergentea da.
- d) Baldin $\{a_n\}$ segida konbergentea bada $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konbergentea da
- e) $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ berredura seriearen konbergentzi arloa $(-1, 2)$ tartea izan daiteke.

a) Zuzena da:

$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{a^n}$ serie geometrikoa da, $r = \frac{1}{a} > 0$ arrazoia delarik. Beraz:

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{a^n} \text{ konbergentea da } \Leftrightarrow r = \frac{1}{a} < 1 \Leftrightarrow a > 1$$

b) Zuzena da:

Serie baten izaera ez da aldatzen gai guztiak konstante ez-nuluaz biderkatuz gero.

c) Zuzena da:

$\{a_n\}$ dibergentea da $\Leftrightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty \neq 0 \Rightarrow$ Konbergentzi baldintza beharrezkoa ez da betetzen $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ ezin da konbergentea izan eta $a_n \geq 0$ denez $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ dibergentea da.

d) Ez da zuzena:

$\{a_n\}$ konbergentea da $\Leftrightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a \in \mathbb{R} \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konbergentea denik.

Adibideak:

1) $a_n = \frac{2n+1}{3n-5} \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \frac{2}{3} \in \mathbb{R} \Rightarrow \{a_n\}$ konbergentea da. Baina $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \neq 0 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ ezin da konbergentea izan.

2) $a_n = \frac{1}{n} \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0 \in \mathbb{R} \Rightarrow \{a_n\}$ konbergentea da. Baina $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ dibergentea da.

e) Ez da zuzena:

$\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ berredura seriearen konbergentzi arloak jatorriarekiko tarte simetrikoa izan behar du.

7.- Estudiatu $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sqrt{n^a} \cdot n^{b \cdot n}}{c^n \cdot n!}$ seriearen izaera a, b eta c parametro errealeen balioen arabera, $c > 0$ izanik.

$$a_n = \frac{\sqrt{n^a} \cdot n^{b \cdot n}}{c^n \cdot n!} \geq 0 \quad \forall n. \text{ D'Alembert-en irizpidea aplikatuz:}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{(n+1)^a} \cdot (n+1)^{b \cdot (n+1)}}{c^{n+1} \cdot (n+1)!} \cdot \frac{c^n \cdot n!}{\sqrt{n^a} \cdot n^{b \cdot n}} = \frac{1}{c} \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{(n+1)^a}}{\sqrt{n^a}} \cdot \frac{(n+1)^{b \cdot (n+1)} \cdot n!}{n^{b \cdot n} \cdot (n+1) \cdot n!} =$$

$$= \frac{1}{c} \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)^{b \cdot (n+1)}}{n^{b \cdot n} \cdot (n+1)} = \frac{1}{c} \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+1}{n} \right)^{b \cdot n} \cdot \frac{(n+1)^b}{(n+1)} = \frac{e^b}{c} \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} (n+1)^{b-1} =$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \frac{e^b}{c} \cdot \infty = \infty > 1 \quad \forall b > 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ dibergentea da} \\ \frac{e^b}{c} \cdot 0 = 0 < 1 \quad \forall b < 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ konbergentea da} \\ \frac{e}{c} \quad \text{baldin } b = 1 \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \text{Baldin } c > e \Rightarrow \frac{e}{c} < 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ konbergentea da} \\ \text{Baldin } c < e \Rightarrow \frac{e}{c} > 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ dibergentea da} \\ \text{Baldin } c = e \Rightarrow \frac{e}{c} = 1 \Rightarrow a_n = \frac{\sqrt{n^a} \cdot n^n}{e^n \cdot n!} \Rightarrow \end{array} \right. \end{array} \right.$$

$$\Rightarrow a_n = \frac{\sqrt{n^a} \cdot n^n}{e^n \cdot n!} \stackrel{(*)}{\sim} \frac{\sqrt{n^a} \cdot n^n}{e^n \cdot \sqrt{2\pi n} \cdot n^n \cdot e^{-n}} = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \cdot \frac{1}{n^{(1-a)/2}} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \text{Baldin } \frac{1-a}{2} > 1 \Leftrightarrow a < -1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ konbergentea da} \\ \text{Baldin } \frac{1-a}{2} \leq 1 \Leftrightarrow a \geq -1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ dibergentea da} \end{array} \right.$$

(*) Stirling-en formula aplikatuz.

8.- Estudiatu $\sum_{n=1}^{\infty} \left(n \cdot \sin\left(\frac{1}{n^\alpha}\right) + \frac{1}{a^n} \right)$ seriearen izaera $\forall a > 0$ eta $\forall \alpha > 0$.

$$a_n = n \cdot \sin\left(\frac{1}{n^\alpha}\right) \geq 0 \quad \text{eta} \quad b_n = \frac{1}{a^n} \geq 0 \quad \forall n \in \mathbb{N} \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} (a_n + b_n) = \sum_{n=1}^{\infty} a_n + \sum_{n=1}^{\infty} b_n$$

Eta $\sum_{n=1}^{\infty} (a_n + b_n)$ konbergentea da $\Leftrightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ eta $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ konbergenteak dira.

$$\forall \alpha > 0 \quad a_n = n \cdot \sin\left(\frac{1}{n^\alpha}\right) \sim n \cdot \frac{1}{n^\alpha} = \frac{1}{n^{\alpha-1}} \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n \begin{cases} \text{konb. } \forall \alpha > 2 (\Leftrightarrow \alpha - 1 > 1) \\ \text{dib. } \forall \alpha \leq 2 (\Leftrightarrow \alpha - 1 \leq 1) \end{cases}$$

$$b_n = \frac{1}{a^n} \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} b_n \text{ serie geometrikoa da, } r = \frac{1}{a} \Rightarrow \begin{cases} \text{konb. } \forall a > 1 (\Leftrightarrow \frac{1}{a} < 1) \\ \text{dib. } \forall a \leq 1 (\Leftrightarrow \frac{1}{a} \geq 1) \end{cases}$$

Beraz, $\sum_{n=1}^{\infty} \left(n \cdot \sin\left(\frac{1}{n^\alpha}\right) + \frac{1}{a^n} \right)$ konbergentea da $\Leftrightarrow \alpha > 2$ eta $a > 1$. Eta gainerako kasuetan dibergentea da.

9.- Determinatu $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{e^{bn} \cdot (a+1) \cdot (a+2) \cdot \dots \cdot (a+n)}$ seriearen izaera, $a > 0$ eta $b \in \mathbb{R}$ parametroen balioen arabera.

$$a_n = \frac{n!}{e^{bn} \cdot (a+1) \cdot (a+2) \cdot \dots \cdot (a+n)} \geq 0 \quad \forall n \in \mathbb{N}. \text{ D'Alambert aplikatuko dugu:}$$

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)!}{e^{b(n+1)} \cdot (a+1) \cdot (a+2) \cdot \dots \cdot (a+n) \cdot (a+n+1)} \cdot \frac{e^{bn} \cdot (a+1) \cdot (a+2) \cdot \dots \cdot (a+n)}{n!} = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{e^b \cdot (a+n+1)} = \frac{1}{e^b} \end{aligned}$$

Orduan, $\frac{1}{e^b} < 1 \Leftrightarrow e^b > 1 \Leftrightarrow b > 0 \Leftrightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konbergentea da.

$\frac{1}{e^b} > 1 \Leftrightarrow e^b < 1 \Leftrightarrow b < 0 \Leftrightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ dibergentea da.

$$\frac{1}{e^b} = 1 \Leftrightarrow e^b = 1 \Leftrightarrow b = 0 \Leftrightarrow a_n = \frac{n!}{(a+1) \cdot (a+2) \cdot \dots \cdot (a+n)}$$

$\Rightarrow b = 0$ kasuan Raabe-Duhamel aplikatuko dugu:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n \left(1 - \frac{a_{n+1}}{a_n} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} n \left(1 - \frac{n+1}{a+n+1} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} n \cdot \frac{a+n+1-n-1}{a+n+1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{an}{a+n+1} = a$$

Beraz, baldin $a < 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ dibergentea da.

baldin $a > 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konbergentea da.

baldin $a = 1 \Rightarrow a_n = \frac{n!}{2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot (n+1)} = \frac{n!}{(n+1)!} = \frac{1}{n+1} \sim \frac{1}{n} \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ dibergentea da

10.- Aztertu $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n}{a^n}$ seriearen izaera, $a \in \mathbb{R} - \{0\}$ parametroaren balioen arabera.

$a_n = \frac{2n}{a^n}$ positiboa edo negatiboa izan daiteke $\forall a < 0$, beraz balio absolutuen seriea aztertuko dugu. D`Alambert aplikatuko diogu:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_{n+1}|}{|a_n|} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n+2}{|a|^{n+1}} \cdot \frac{|a|^n}{2n} = \frac{1}{|a|}. \text{ Orduan:}$$

$$\frac{1}{|a|} < 1 \Leftrightarrow |a| > 1 \Leftrightarrow a \in (-\infty, -1) \cup (1, \infty) \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ absolutuki konbergentea da.}$$

$$\frac{1}{|a|} > 1 \Leftrightarrow |a| < 1 \Leftrightarrow a \in (-1, 1) \left\{ \begin{array}{l} \Rightarrow \forall a \in (0, 1) \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ dibergentea da} \\ \Rightarrow \forall a \in (-1, 0) \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ ez da absolutuki konbergentea} \Rightarrow \\ \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} |a_n| = \infty \neq 0 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ ez da konbergentea} \end{array} \right.$$

$$\frac{1}{|a|} = 1 \Leftrightarrow |a| = 1 \Leftrightarrow a = \pm 1 \left\{ \begin{array}{l} \text{Baldin } a = 1 \Rightarrow a_n = 2n \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ dibergentea da} \\ \text{Baldin } a = -1 \Rightarrow a_n = (-1)^n \cdot 2n \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ ez da konbergentea} \end{array} \right.$$

Beste modu batera. Baldintza beharrezkoa aztertzen hasten bagara:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} |a_n| = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n}{|a|^n} = \begin{cases} \infty & \forall |a| \leq 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ ezin da konbergentea izan } \forall a \in [-1, 1] - \{0\} \\ 0 & \forall |a| > 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ konbergentea izan daiteke } \forall a \in (-\infty, -1) \cup (1, \infty). \end{cases}$$

Eta orain D`Alambert aplikatzen zaio $|a| > 1$ denean:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_{n+1}|}{|a_n|} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n+2}{|a|^{n+1}} \cdot \frac{|a|^n}{2n} = \frac{1}{|a|} < 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ absolutuki konbergentea da } \forall a \in (-\infty, -1) \cup (1, \infty)$$

11.- a) Baldin $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ gai ez-negatiboen serie konbergentea bada, zein da

$$\sum_{n=1}^{\infty} L\left(\frac{1}{1+a_n}\right) \text{ seriearen izaera?}$$

b) Baldin $\frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{1}{2} \quad \forall n \in \mathbb{N}$, kalkulatu $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ seriearen batura.

c) Baldin $S_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n = \frac{7n + Ln}{n}$, determinatu $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ seriearen izaera eta kalkulatu bere batura.

d) $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ berretura-seriea konbergentea izan daiteke $\forall x > 0$ eta dibergentea $\forall x \leq 0$?

(2 puntu)

a) Baldin $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konbergentea $\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0 \Rightarrow L\left(\frac{1}{1+a_n}\right) = L1 - L(1+a_n) = -L(1+a_n) \sim -a_n$

Orduan $\sum_{n=1}^{\infty} L\left(\frac{1}{1+a_n}\right)$ konbergentea da.

Oharra: $a_n \geq 0 \Rightarrow \frac{1}{1+a_n} \leq 1 \Rightarrow L\left(\frac{1}{1+a_n}\right) \leq 0$. Beraz, konparaziozko lehenengo

irizpidea aplikatzen badugu, $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ seriearekin konparatzeko, $\sum_{n=1}^{\infty} -L\left(\frac{1}{1+a_n}\right)$ jarri

beharko genuke. Hau da, $L\left(\frac{1}{1+a_n}\right) \leq a_n$ (egia bada ere) ezin da erabili justifikatzeko

$\sum_{n=1}^{\infty} L\left(\frac{1}{1+a_n}\right)$ konbergentea dela. (Adibidez: $\frac{-1}{n} \leq \frac{1}{n^2} \not\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{-1}{n}$ konbergentea).

b) Baldin $\frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{1}{2} \quad \forall n \in \mathbb{N} \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ serie geometrikoa da, bere arrazoia $r = \frac{1}{2} < 1$ dena.

Orduan $\sum_{n=1}^{\infty} a_n = \frac{a_1}{1 - \frac{1}{2}} = 2a_1$.

c) $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{7n + Ln}{n} = 7 \in \mathbb{R} \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konbergentea da eta $\sum_{n=1}^{\infty} a_n = 7$.

d) Ezinezkoa da, $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$ berretura-seriearen konbergentzi arloa jatorriarekiko tarte simetrikoa baita.

12.-Izan bedi $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{\cos(n\pi)}{2 \cdot Ln}$ seriea.

a) Konbergentea da? Arrazoitu erantzuna.

b) Absolutuki konbergentea da? Arrazoitu erantzuna.

$$\sum_{n=2}^{\infty} a_n \quad \text{non } a_n = \frac{\cos(n\pi)}{2 \cdot Ln} = \frac{(-1)^n}{2 \cdot Ln} \quad \forall n \geq 2 \Rightarrow \text{Serie alternatua da.}$$

Balio absolutuen seriea aztertzen hasten bagara:

$$\left. \begin{array}{l} |a_n| = \frac{1}{2 \cdot Ln} > \frac{1}{2n} \quad \forall n \geq 2 \\ \text{Eta } \sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{2n} = \frac{1}{2} \sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n} \text{ dibergentea da} \end{array} \right\} \Rightarrow \sum_{n=2}^{\infty} |a_n| \text{ dibergentea da} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \sum_{n=2}^{\infty} a_n \text{ ez da absolutuki konbergentea.}$$

Alternatua denez, Leibniz-en teorema aplikatuko diogu orain:

$$\left. \begin{array}{l} i) \lim_{n \rightarrow \infty} |a_n| = 0 \\ ii) |a_n| > |a_{n+1}| \quad \forall n \geq 2 \end{array} \right\} \Rightarrow \sum_{n=2}^{\infty} a_n \text{ konbergentea da}$$

Beraz:

b) $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{\cos(n\pi)}{2 \cdot Ln}$ ez da absolutuki konbergentea

a) $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{\cos(n\pi)}{2 \cdot Ln}$ konbergentea da. Hau da, baldintzaz konbergentea da.

13.- Izan bedi $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^n}{\lambda^n \cdot n!}$ $\forall \lambda \in \mathbb{R}^+$.

a) λ -ren zein baliotarako betetzen da konbergentzi baldintza beharrezkoa?

b) Aztertu seriearen izaera.

a) $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ non $a_n = \frac{n^n}{\lambda^n \cdot n!} \geq 0 \quad \forall \lambda \in \mathbb{R}^+$

Baldintza beharrezkoa: $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0 \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^n}{\lambda^n \cdot n!} \sim \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^n}{\lambda^n \cdot \sqrt{2\pi n} \cdot n^n \cdot e^{-n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{e^n}{\lambda^n \cdot \sqrt{2\pi n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left(\frac{e}{\lambda}\right)^n}{\sqrt{2\pi n}} = \begin{cases} \infty \text{ baldin } \frac{e}{\lambda} > 1 \\ 0 \text{ baldin } \frac{e}{\lambda} \leq 1 \end{cases}$$

Beraz, $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0 \quad \forall \lambda \geq e$.

b) $\forall \lambda < e \quad \lim_{n \rightarrow \infty} a_n \neq 0 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ dibergentea da.

$$\forall \lambda \geq e \quad a_n \sim \frac{e^n}{\lambda^n \cdot \sqrt{2\pi n}} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \bullet \text{ Baldin } \lambda = e \Rightarrow a_n \sim \frac{1}{\sqrt{2\pi n}} = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \cdot \frac{1}{n^{1/2}} \\ \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^\alpha} \text{ serie harmonikoarekin konparatuz, } \alpha = \frac{1}{2} < 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ dibergentea da} \\ \bullet \text{ Baldin } \lambda > e \Rightarrow \text{D'Alambert aplikatuko dugu:} \\ \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} \sim \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{e^{n+1}}{\lambda^{n+1} \cdot \sqrt{2\pi(n+1)}} \cdot \frac{\lambda^n \cdot \sqrt{2\pi n}}{e^n} = \frac{e}{\lambda} < 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ konbergentea da} \end{array} \right.$$

Orduan, $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konbergentea da $\forall \lambda > e$ eta dibergentea da $\forall \lambda \leq e$.

14.- Zehaztu $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{(n+1)^n \cdot a^n}$ seriearen izaera $\forall a > 0$.

$\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ non $a_n = \frac{n!}{(n+1)^n \cdot a^n} \geq 0 \quad \forall n$. D'Alembert-en irizpidea aplikatuz:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)!}{(n+2)^{n+1} \cdot a^{n+1}} \cdot \frac{(n+1)^n \cdot a^n}{n!} = \frac{1}{a} \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1) \cdot (n+1)^n}{(n+2) \cdot (n+2)^n} = \frac{1}{a} \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+1}{n+2}\right)^n$$

$$\text{Eta } \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+1}{n+2}\right)^n = 1^\infty = A \Leftrightarrow \text{LA} = \lim_{n \rightarrow \infty} n \cdot \text{L}\left(\frac{n+1}{n+2}\right) \sim \lim_{n \rightarrow \infty} n \cdot \left(\frac{n+1}{n+2} - 1\right) =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} n \cdot \frac{n+1-n-2}{n+2} = -1 \Leftrightarrow A = e^{-1} = \frac{1}{e}$$

$$\text{Orduan: } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{1}{a \cdot e} \begin{cases} << \frac{1}{e} > a \xRightarrow{>} \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ konbergentea da.} \\ > \frac{1}{e} < a \xRightarrow{>} \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ dibergentea da.} \\ = 1 \Leftrightarrow a = \frac{1}{e} \Rightarrow \text{Kasu zalantzakoa da.} \end{cases}$$

$$\text{Baldin, } a = \frac{1}{e} \Rightarrow a_n = \frac{n! \cdot e^n}{(n+1)^n} \stackrel{(1)}{\sim} \frac{\sqrt{2\pi n} \cdot n^n \cdot e^{-n} \cdot e^n}{(n+1)^n} = \frac{\sqrt{2\pi n} \cdot n^n}{(n+1)^n} \stackrel{(2)}{\sim} \frac{\sqrt{2\pi n}}{e} \rightarrow \infty \neq 0$$

Beraz, ez da baldintza beharrezkoa egiaztatzen, orduan $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ dibergentea da.

(1) Stirling.

$$(2) \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^n}{(n+1)^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\left(\frac{n+1}{n}\right)^n} = \frac{1}{e}$$

15.- Izan bedi $\begin{cases} a_1 = 1 \\ a_{n+1} = \frac{n}{n+1} \cdot a_n \quad \forall n \geq 1 \end{cases}$

a) **Kalkulatu** $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n$

b) **Aztertu** $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ **seriearen izaera**

(2 puntu)

a)

$$\forall n \geq 1 \quad a_{n+1} = \frac{n}{n+1} \cdot a_n \Rightarrow \begin{cases} a_2 = \frac{1}{2} \cdot a_1 = \frac{1}{2} \\ a_3 = \frac{2}{3} \cdot a_2 = \frac{2}{3} \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{3} \\ a_4 = \frac{3}{4} \cdot a_3 = \frac{3}{4} \cdot \frac{1}{3} = \frac{1}{4} \\ \vdots \\ a_n = \frac{1}{n} \end{cases} \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = 0$$

b) $\sum_{n=1}^{\infty} a_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ dibergentea da.

16.- Arrazoitu ea hurrengo baieztapenak egiazkoak edo faltsuak diren:

a) Baldin $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ edonolako gai errearen seriea bada eta $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \neq 0$, orduan

$$\sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ dibergentea da.}$$

b) Edonolako gaien serie bat konbergentea baina ez absolutuki konbergentea izan daiteke.

c) Serie baten gaiak berrordenatzen badira bere batura ez da aldatzen.

d) Baldin $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ jarraitua bada $x = x_0$ puntuan, orduan f deribagarria da puntu horretan.

e) Izan bedi $f: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$ funtzio diferentziagarria (a, b) puntuan. Orduan f konstante mantenduko da puntu horretatik igarotzen den maila-kurbaren ukizailearen norabidean.

f) Funtzio deribagarriak diferentziagarriak dira

a) Faltsua. Baldin $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \neq 0 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ ez da konbergentea izango, baina edonolako

gai errearen seriea denez, oszilatzailea izan daiteke. Adibidea: $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n$

b) Egiazkoa. Serie hauei baldintzaz konbergenteak direla esaten zaie. Adibidea:

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n}.$$

c) Faltsua. Baldin gai ez-negatiboen seriea balitz egiazkoa litzateke. Baina edonolako gai errearen seriea badugu eta baldintzaz konbergentea bada (konbergentea baina ez absolutuki) orduan gaiak berrordenatzean batura aldatuko da.

d) Faltsua. Adibidea: $f(x) = |x|$ jarraitua da $x = 0$ puntuan baina ez da deribagarria puntu horretan.

e) Egiazkoa. Baldin f diferentziagarria bada eta maila-kurbaren norabidea jarraituz mugitzen bada, orduan bere deribatu direkzionala nulua da, hau da, f ez da aldatzen.

f) Faltsua. Baldin f aldagai bateko funtzioa bada, orduan f deribagarria da $\Leftrightarrow f$ diferentziagarria da. Baina f bi aldagaikoa balitz, f diferentziagarria bada $\Rightarrow f$ deribagarria da, baina elkarrekikoa ez da egiazkoa: f deribagarria $\nRightarrow f$ diferentziagarria.

17.- Izan bedi $\sum_{n=1}^{\infty} \left[\frac{1+(-1)^{n+1}}{n^2+(-1)^{n+1}} \right]$.

- a) Arrazoitu ea serie alternatua den.
b) Estudiatu seriearen izaera.

$$\begin{aligned} \text{a) } \sum_{n=1}^{\infty} \left[\frac{1+(-1)^{n+1}}{n^2+(-1)^{n+1}} \right] &= \frac{2}{1^2+1} + \frac{0}{2^2-1} + \frac{2}{3^2+1} + \frac{0}{4^2-1} + \frac{2}{5^2+1} + \frac{0}{6^2-1} + \dots = \\ &= \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2}{(2n-1)^2+1} = \sum_{n=1}^{\infty} a_n \end{aligned}$$

Eta $a_n = \frac{2}{(2n-1)^2+1} > 0 \quad \forall n \in \mathbb{N}$. Beraz ez da serie alternatua, gai ez-negatiboen seriea baizik.

b) Konparaziozko irizpidea erabiliz:

$$a_n = \frac{2}{(2n-1)^2+1} \sim \frac{2}{(2n-1)^2} \sim \frac{2}{(2n)^2} = \frac{1}{4n^2}$$

Eta $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{4n^2} = \frac{1}{4} \cdot \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$ konbergentea da. Orduan $\sum_{n=1}^{\infty} \left[\frac{1+(-1)^{n+1}}{n^2+(-1)^{n+1}} \right]$ konbergentea da.

18.- Ikasle batek dio $\frac{1}{10000} + \frac{1}{10001} + \frac{1}{10002} + \dots + \frac{1}{10000+n} + \dots$ seriea konbergentea dela, bere gaiak txikiak eta zerora azkar hurbiltzen baitira. Arrazoa du mutilak? Arrazoi bidea azaldu.

Mutilak ez du arrazoa eta azalpena bi eratan eman daiteke:

$$\begin{aligned} \text{a) } \frac{1}{10000} + \frac{1}{10001} + \frac{1}{10002} + \dots + \frac{1}{10000+n} + \dots &= \sum_{n=0}^{\infty} a_n \text{ non } a_n = \frac{1}{10000+n} \geq 0 \quad \forall n. \\ a_n = \frac{1}{10000+n} &\sim \frac{1}{n} \text{ eta } \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \text{ dibergentea da, beraz } \sum_{n=0}^{\infty} a_n \text{ dibergentea da.} \end{aligned}$$

b) $\frac{1}{10000} + \frac{1}{10001} + \frac{1}{10002} + \dots + \frac{1}{10000+n} + \dots = \sum_{n=10000}^{\infty} \frac{1}{n}$. Hau da, emandako seriea serie harmonikotik lehenengo 9999 gaiak (batugai kopuru finitua alegia) kentzean sortutakoa da. Beraz, bere izaera ez da aldatzen. Hortaz, dibergentea da.

19.- a) Kalkulatu $\lim_{n \rightarrow \infty} a^{1+\frac{1}{2}+\dots+\frac{1}{n}} \quad \forall a > 0$.

b) Aztertu $\sum_{n=1}^{\infty} a^{1+\frac{1}{2}+\dots+\frac{1}{n}}$ seriearen izaera, $\forall a > 0, a \neq \frac{1}{e}$

$$a) \lim_{n \rightarrow \infty} a^{1+\frac{1}{2}+\dots+\frac{1}{n}} = a^{\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1+\frac{1}{2}+\dots+\frac{1}{n}\right)} = a^{\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}} \stackrel{(*)}{=} a^{\infty} = \begin{cases} \infty & \forall a > 1 \\ 1 & \text{baldin } a = 1 \\ 0 & \forall a / 0 < a < 1 \end{cases}$$

$$(*) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \text{ dibergentea da} \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} = \infty$$

$$b) \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ non } a_n = a^{1+\frac{1}{2}+\dots+\frac{1}{n}} > 0 \quad \forall n.$$

$\boxed{\forall a \geq 1}$, aurreko atalean ikusi dugunez, $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \neq 0$. Hau da, konbergentzi baldintza

beharrezkoa ez da egiaztatzen, beraz $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ dibergentea da.

$\boxed{\forall a < 1}$, D'Alembert-en irizpidea aplikatuko dugu:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a^{1+\frac{1}{2}+\dots+\frac{1}{n}+\frac{1}{n+1}}}{a^{1+\frac{1}{2}+\dots+\frac{1}{n}}} = \lim_{n \rightarrow \infty} a^{\frac{1}{n+1}} = a^0 = 1 \Rightarrow \text{kasu zalantzakoa.}$$

Raabe-Duhamel-en irizpidea erabiliz:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n \left(1 - \frac{a_{n+1}}{a_n} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} n \left(1 - a^{\frac{1}{n+1}} \right) \sim - \lim_{n \rightarrow \infty} n \cdot L \left(a^{\frac{1}{n+1}} \right) = - \lim_{n \rightarrow \infty} n \cdot \frac{1}{n+1} L a = -L a = L \left(\frac{1}{a} \right)$$

Beraz:

$$L\left(\frac{1}{a}\right) \begin{cases} > 1 \Leftrightarrow \frac{1}{a} > e \Leftrightarrow a < \frac{1}{e} & \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ konbergentea da.} \\ < 1 \Leftrightarrow \frac{1}{a} < e \Leftrightarrow a > \frac{1}{e} & \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ dibergentea da.} \\ = 1 \Leftrightarrow \frac{1}{a} = e \Leftrightarrow a = \frac{1}{e} & \text{Kasu zalantzakoa. Enuntziatuaren arabera,} \\ & \text{kasu hau ez dugu aztertu behar.} \end{cases}$$

20.- a) Aztertu $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{an+1}{n}\right)^n$ seriearen izaera $\forall a > 0$.

b) Kalkulatu $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{a+1}{1} + \left(\frac{2a+1}{2}\right)^2 + \dots + \left(\frac{an+1}{n}\right)^n}{1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n}}$ non $a > 0$.

a) $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ non $a_n = \left(\frac{an+1}{n}\right)^n \geq 0 \quad \forall n \in \mathbb{N}$ eta $\forall a > 0$.

Cauchy-ren irizpidea erabiliz:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{an+1}{n} = a \begin{cases} < 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ konbergentea da} \\ > 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n \text{ dibergentea da} \\ = 1 \Rightarrow \text{kasu zalantzakoa} \Rightarrow a_n = \left(\frac{n+1}{n}\right)^n \Rightarrow \end{cases}$$

$\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+1}{n}\right)^n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = e \neq 0 \Rightarrow$ Baldintza beharrezkoa ez da

betetzen $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ dibergentea da.

b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{a+1}{1} + \left(\frac{2a+1}{2}\right)^2 + \dots + \left(\frac{an+1}{n}\right)^n}{1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n}} = \frac{\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{an+1}{n}\right)^n}{\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}} = \begin{cases} \frac{S \in \mathbb{R}^+}{\infty} = 0 \quad \forall a < 1 & (*) \\ \frac{\infty}{\infty} \quad \forall a \geq 1 \Rightarrow & (**)$

$(**)$ $\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{a+1}{1} + \left(\frac{2a+1}{2}\right)^2 + \dots + \left(\frac{an+1}{n}\right)^n}{1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left(\frac{an+1}{n}\right)^n}{\frac{1}{n}} = \begin{cases} \frac{a^\infty}{0} = \frac{\infty}{0} = \infty \quad \forall a > 1 \\ \frac{e}{0} = \infty \quad \text{baldin } a = 1 \end{cases}$

(*) a) atalean frogatu dugunez:

$$\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{an+1}{n} \right)^n \begin{cases} \text{konbergente da } \forall a < 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{an+1}{n} \right)^n = S \in \mathbb{R} \\ \text{dibergente da } \forall a \geq 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{an+1}{n} \right)^n = \infty \end{cases}$$

(**) $\left\{ 1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n} \right\}$ hertsiki gorakorra eta dibergentea da beraz, Stolz erabil daiteke.

21.- Aztertu $\sum_{n=1}^{\infty} \left[\frac{1}{7} \cdot \frac{2^{n-1}}{3^n} - L \left(1 + \frac{1}{7n^2} \right) \right]$ seriearen izaera.

$$\sum_{n=1}^{\infty} \left[\frac{1}{7} \cdot \frac{2^{n-1}}{3^n} - L \left(1 + \frac{1}{7n^2} \right) \right] = \sum_{n=1}^{\infty} [a_n - b_n]$$

non $a_n = \frac{1}{7} \cdot \frac{2^{n-1}}{3^n} \geq 0$ eta $b_n = L \left(1 + \frac{1}{7n^2} \right) \geq 0 \quad \forall n \in \mathbb{N}$

- $\sum_{n=1}^{\infty} a_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{7} \cdot \frac{2^{n-1}}{3^n} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{21} \cdot \left(\frac{2}{3} \right)^{n-1} \Rightarrow$ serie geometrikoa da.

Arrazioa $r = \frac{2}{3} < 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konbergentea da.

- $b_n = L \left(1 + \frac{1}{7n^2} \right) \sim \frac{1}{7n^2} \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} b_n$ konbergentea da.

Orduan:

$$\sum_{n=1}^{\infty} \left[\frac{1}{7} \cdot \frac{2^{n-1}}{3^n} - L \left(1 + \frac{1}{7n^2} \right) \right] = \sum_{n=1}^{\infty} [a_n - b_n] = \sum_{n=1}^{\infty} a_n - \sum_{n=1}^{\infty} b_n \text{ konbergentea da.}$$

22.- Estudiatu hurrengo zenbaki-seriearen izaera:

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3 \cdot 5 \cdot 7 \cdot \dots \cdot (2n+1)}{2^n \cdot (2n-1) \cdot n!}$$

$\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ non $a_n = \frac{3 \cdot 5 \cdot 7 \cdot \dots \cdot (2n+1)}{2^n (2n-1)n!} > 0 \quad \forall n \in \mathbb{N}$. D'Alembert-en irizpidea erabiliz:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{3 \cdot 5 \cdot 7 \cdot \dots \cdot (2n+1)(2n+3)}{2^{n+1} (2n+1)(n+1)!}}{\frac{3 \cdot 5 \cdot 7 \cdot \dots \cdot (2n+1)}{2^n (2n-1)n!}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(2n+3)(2n-1)}{2(2n+1)(n+1)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{4n^2 + 4n - 3}{4n^2 + 6n + 2} = 1$$

Kasu zalantzakoa. Orain Raabe-Duhamel-en irizpidea aplikatuz:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n \cdot \left(1 - \frac{a_{n+1}}{a_n} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} n \left(1 - \frac{4n^2 + 4n - 3}{4n^2 + 6n + 2} \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n^2 + 5n}{4n^2 + 6n + 2} = \frac{1}{2} < 1$$

Beraz, serie dibergentea dugu.

23.- $\{a_n\}$ gai ez-negatiboen segida dela eta $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 2$ jakinda:

a) Kalkulatu hurrengo segidaren limitea:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n}}{a_n}$$

b) Aztertu $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ zenbaki-seriearen izaera.

$$\text{a) } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n}}{a_n} = \frac{\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n} \right)}{\lim_{n \rightarrow \infty} a_n} = \frac{\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \stackrel{(1)}{=} \infty}{2} = \frac{\infty}{2} = \infty$$

(1) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ dibergentea da.

b) $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 2 \neq 0 \Rightarrow$ Konbergentzi baldintza beharrezkoa ez da egiaztatzen, eta

$a_n \geq 0 \quad \forall n \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ dibergentea da.

24.- Aztertu $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{(n+1)^n}$ zenbaki-seriearen izaera.

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{(n+1)^n} = \sum_{n=1}^{\infty} a_n \Rightarrow a_n > 0 \quad \forall n \Rightarrow D'Alembert erabil daiteke:$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{(n+1)!}{(n+2)^{n+1}}}{\frac{n!}{(n+1)^n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)^n (n+1)!}{(n+2)^{n+1} n!} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)^{n+1}}{(n+2)^{n+1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+1}{n+2} \right)^{n+1} = 1^\infty = l \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow Ll = \lim_{n \rightarrow \infty} (n+1) L \left(\frac{n+1}{n+2} \right) \sim \lim_{n \rightarrow \infty} (n+1) \left(\frac{n+1}{n+2} - 1 \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} (n+1) \frac{n+1-n-2}{n+2} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-(n+1)}{n+2} = -1 \Leftrightarrow l = e^{-1} < 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{(n+1)^n} \text{ konbergentea da.}$$

25.- Izan bedi $a_n = n^a \cdot \operatorname{tg}\left(\frac{1}{n}\right)$ gai orokorra duen seriea, non $a \in \mathbb{R}$.

a) a parametroaren zein baliotarako egiazatzen da konbergentzi baldintza beharrezkoa?

b) a parametroaren zein baliotarako aurreko seriea konbergentea da?

c) $a = \frac{1}{2}$ baliorako, aztertu $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \cdot a_n$ seriearen izaera.

$$a) \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} n^a \cdot \operatorname{tg}\left(\frac{1}{n}\right) \sim \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^a}{n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^{1-a}} = \begin{cases} 0 & \text{baldin } a < 1 \\ 1 & \text{baldin } a = 1 \\ \infty & \text{baldin } a > 1 \end{cases}$$

Beraz, konbergentzi baldintza beharrezkoa betetzen da $\Leftrightarrow a < 1$

b) $\forall a \geq 1$ konbergentzi baldintza beharrezkoa ez da betetzen eta $a_n \geq 0 \quad \forall n \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$

dibergentea da.

$\forall a < 1$ konparaziozko irizpidea aplikatuko dugu:

$$a_n \sim \frac{1}{n^{1-a}} \quad \text{eta} \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^{1-a}} \begin{cases} \text{konbergentea da } 1-a > 1 \Leftrightarrow a < 0 \\ \text{dibergentea da } 1-a \leq 1 \Leftrightarrow a \geq 0 \end{cases}$$

Beraz $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ konbergentea da $\Leftrightarrow a < 0$

c) Baldin $a = \frac{1}{2} > 0 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ dibergentea da $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \cdot a_n$ ez da absolutuki konbergentea.

Hala ere, alternatua denez, Leibniz-en irizpidea aplikatuko diogu:

$$i) \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0 \quad \text{eta} \quad ii) a_n = \frac{1}{n^{1/2}} > a_{n+1} = \frac{1}{(n+1)^{1/2}} \quad \forall n$$

Beraz, $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \cdot a_n$ baldintzaz konbergentea da.